

UCHWAŁA Nr XXVI / 185 / 2025

Rady Gminy Komańcza

z dnia 30 października 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Komańcza na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

**Rada Gminy Komańcza
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025 – 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Komańcza.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza

Jarostaw Dożycki

Załącznik do uchwały
Nr XXVI/185/2025
Rady Gminy Komańcza
z dnia 30 października 2025 r.

Program
Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza
na lata 2025-2027

Spis treści

WSTĘP	5
1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	6
1.1. Zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	7
2. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY KOMAŃCZA	8
2.1. Charakterystyka gminy	8
2.2. Demografia.....	9
2.3. Infrastruktura mieszkaniowa	10
2.4. Sytuacja na rynku pracy	11
3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOMAŃCZA	13
3.1. Charakterystyka wsparcia rodzin z terenu Gminy Komańcza	13
3.2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy. 23	
3.3. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Komańczy	25
3.4. Zasoby instytucjonalne.....	26
3.5. Analiza SWOT	31
3.6. Adresaci Programu.....	33
4. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KOMAŃCZA NA LATA 2025 – 2027	33
4.1. Cel strategiczny Programu	33
4.2. Cel operacyjny i działania Programu	34
5. REALIZACJA PROGRAMU	45
5.1. Finansowanie Programu.....	45
5.2. Realizatorzy Programu.....	45
5.3. Monitoring i ewaluacja Programu.....	45
6. SPIS TABEL	47

WSTĘP

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę oraz socjalizację młodego pokolenia. To właśnie w rodzinie dzieci zdobywają pierwsze doświadczenia, kształtują swoje postawy, wartości oraz uczą się funkcjonowania w społeczeństwie.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża wiele czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc w rodzinie. Nadrzędnym celem programu jest dbanie o dobro rodziny, gdyż rodzina to najważniejsza i podstawowa grupa społeczna, na której opiera się społeczeństwo. Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wypełnia swoje podstawowe funkcje, co może powodować zaburzenie i niewydolność tej rodziny, poprzez utratę zdolności do wypełniania swoich obowiązków wobec członków rodziny oraz efektywnego rozwiązywania problemów i przezwyciężania kryzysów.

Kluczowe jest zapewnienie rodzinom odpowiedniego wsparcia, aby mogły one prawidłowo pełnić swoje funkcje. Wsparcie instytucjonalne powinno koncentrować się na pomocy w odzyskaniu przez rodzinę zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W związku z tym wspieranie rodziny, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia stabilności społecznej oraz prawidłowego rozwoju najmłodszych członków społeczeństwa. W tym kontekście, na poziomie lokalnym, niezwykle istotną rolę odgrywa polityka prorodzinna realizowana przez jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025 – 2027, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ten skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Komańcza, a w szczególności rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, znajdujących się w kryzysowej sytuacji, rodzin niepełnych lub wielodzietnych. Głównym celem tego programu jest utworzenie zintegrowanego i spójnego systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającego prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wzmocnienie rodziny biologicznej będącym naturalnym środowiskiem w rozwoju dziecka. Program ma także na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami,

aby efektywnie wspierać rodziny oraz przywracać im zdolność do samodzielnego i prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Zapisy Programu Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego. Program będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798).);
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 881);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Komańcza na lata 2023 – 2031 (Uchwała RG Nr LXIV/508/2023 z dn. 24.11.2023 r).

1.1. Zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
 - d) finansowanie,
 - e) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - f) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 4) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Mając na uwadze powyższe uregulowania, założenia do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasadę dobra dziecka i dobra rodziny, opracowano Program Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025 - 2027.

2. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY KOMAŃCZA

2.1. Charakterystyka gminy

Gmina wiejska Komańcza położona jest w południowej części województwa podkarpackiego, w obrębie południowej części powiatu sanockiego. Zajmuje powierzchnię 387,72 km² i jest jedną z ośmiu powiatowych jednostek terytorialnych. Obszar gminy graniczy od zachodu i północnego zachodu z gminami powiatu krośnieńskiego – Jaśliska i Rymanów, od północy z gminą Bukowsko, od północnego wschodu z gminą Zagórz, od wschodu z gminami Baligród i Cisna w powiecie leskim, zaś granicę południową wyznacza granica państwa z Republiką Słowacką.

W ramach struktury administracyjnej terytorium gminy obejmuje swoim obszarem 14 sołectw: wieś gminna Komańcza oraz Czystogarb, Dołżyca, Mików, Nowy Łupków, Radoszyce, Rzepedź, Rzepedź nad Osławicą, Smolnik, Szczawne, Turzańsk, Wisłok Wielki, Wola Michowa i Wysoczany. Najliczniej zamieszkiwanym sołectwem jest Rzepedź nad Osławicą (1 086 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Mików (50 osób). Gmina ma charakter rolniczo-turystyczny. Podstawowymi gałęziami gospodarki gminnej są rolnictwo i działalność handlowo-usługowa, jak również, z uwagi na wyjątkowe walory krajobrazowe i cenne przyrodniczo tereny, Komańcza rozwija także funkcje turystyczne. W strukturze użytkowania terenu przeważają lasy, które zajmują blisko 75% powierzchni gminy. Użytki rolne zajmują ponad 21% powierzchni, wśród nich dominują łąki i pastwiska oraz grunty orne. Na obszarze gminy przeważają gleby średnie i słabe (IV, V i VI klasy bonitacyjnej) zaliczane do owsiano-ziemniaczanego kompleksu glebowo-rolniczego. Dominującą formą prowadzenia działalności rolniczej w gminie jest rolnictwo indywidualne, w 2024 r. na jej obszarze funkcjonowało 986 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni do 1 ha. W latach 2022-2024 liczba funkcjonujących w gminie podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne zwiększała się z roku na rok – 354 w 2022 r., 362 w 2023 r. i 374 w 2024 r.

Sieć placówek systemu oświaty w gminie stanowią 4 szkoły podstawowe, w których funkcjonują 4 oddziały przedszkolne, w tym: 2 szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę i 2 szkoły podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia. W roku szkolnym 2024/2025 do szkół podstawowych uczęszczało ogółem 339 uczniów.

Zadania Gminy w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych, czytelniczych i turystycznych, wychowania i edukacji, upowszechniania i rozwoju kultury sportowej, promocji regionu realizowane są przez Gminny Ośrodek Kultury w Komańczy we współpracy

z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i stowarzyszeniami. W skład struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Kultury w Komańczy wchodzi: Ośrodek Kultury w Rzepedzi, Ośrodek Kultury w Szczawnem, Biblioteka Publiczna w Komańczy, Biblioteka Publiczna w Rzepedzi, Biblioteka Publiczna w Szczawnem.

Zadania ochrony zdrowia w gminie realizuje Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Komańczy, w strukturach którego funkcjonują ośrodki zdrowia w Komańczy i Rzepedzi. Na terenie gminy działa jeden punkt apteczny.

Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy, natomiast nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców czuwa Posterunek Policji w Komańczy.

2.2. Demografia

Na dzień 30 czerwca 2024 r. gmina Komańcza liczyła 4 207 mieszkańców, z czego 51% stanowiły kobiety, a 49% mężczyźni. Dane szczegółowe dotyczące struktury wiekowej ludności gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	638	609	571
liczba osób w wieku produkcyjnym	2666	2601	2547
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1052	1071	1089
liczba mieszkańców ogółem	4356	4281	4207

Źródło: Dane Urzędu Gminy Komańcza.

W analizowanym okresie ogólna liczba ludności gminy systematycznie malała, z roku na rok zmniejszała się również liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, zaś liczba najstarszych mieszkańców gminy stale rosła.

W latach 2022-2024 udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności malał i wynosił odpowiednio: 14,65%, 14,22% i 13,57%, zmniejszał się także udział osób w wieku produkcyjnym (61,20%, 60,76% i 60,54%), a udział osób w wieku poprodukcyjnym w tych latach wzrastał (24,15%, 25,02% i 25,88%). Sytuację demograficzną kształtują także przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Komańcza przedstawiają następujące tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba urodzeń	18	18	13
liczba zgonów	59	47	44
przyrost naturalny	-41	-27	-31

Źródło: Dane Urzędu Gminy Komańcza.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
zameldowania spoza gminy	84	71	71
wymeldowania poza gminę	56	69	73
saldo migracji ogółem	28	2	-2

Źródło: Dane Urzędu Gminy Komańcza.

W latach 2022-2024 liczba urodzeń w gminie ulegała wahaniom, liczba zgonów malała. Przyrost naturalny w latach 2022 - 2024 wyrażał się liczbą ujemną, bowiem liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów. Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny. W rozpatrywanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji w latach 2022-2024 zmniejszało się, a w 2024 r. było ujemne.

2.3. Infrastruktura mieszkaniowa

W latach 2022-2024 stan zasobów mieszkaniowych gminy nie ulegał zmianom, bowiem zarówno liczba mieszkań komunalnych, jak i liczba mieszkań socjalnych utrzymywała się na tym samym poziomie. W latach 2022 - 2024 gmina posiadała 2 mieszkania komunalne oraz 15 mieszkań socjalnych, a liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych wyniosła odpowiednio w każdym kolejnym roku: 8, 12 i 13 osób. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Komańcza w latach 2022-2024 prezentuje tabela 4.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba mieszkań komunalnych	2	2	1
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (m ²)	116,38	116,38	78,77
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	6	6	2
liczba mieszkań socjalnych	15	15	15
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (m ²)	322	322	322
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	17	17	18

Źródło: Dane Urzędu Gminy Komańcza.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W gminie Komańcza tej formy pomocy udzielał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	17	15	13
liczba przyznanych – wypłaconych dodatków mieszkaniowych	146	124	103
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	35 551,40	47 157,54	35 161,90

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

W latach 2022-2024 liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy wyraźnie uległa zmniejszeniu, podobnie jak wartość przyznanych dodatków.

2.4. Sytuacja na rynku pracy

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sanoku w latach 2022 - 2024 liczba osób

bezrobotnych w gminie znacznie malała gdyż wynosiła: 182 osoby na koniec 2022 roku, 158 osób na koniec roku 2023, 144 osób na koniec roku 2024. Udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym także ulegał wahaniom. W 2022 r. i w 2023 r. wśród pozostających bez pracy osób mniejszość stanowiły kobiety, ich liczba wyniosła odpowiednio: 89 (w stosunku do 93 mężczyzn) na koniec 2022 r. i 77 (w stosunku do 81 mężczyzn) na koniec 2023 r., natomiast na koniec 2024 r. nieznacznie większość osób bezrobotnych stanowiły kobiety 77– (w stosunku do 67 mężczyzn). Dane dotyczące bezrobocia przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 666	2 693	2 618
liczba bezrobotnych w gminie	182	158	144
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	6,83%	5,87%	5,5%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	89	77	77
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	48,90%	48,73%	53,47%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sanoku

Tabela 7. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
stopa bezrobocia w powiecie sanockim	7,5%	7,9%	8,2%
stopa bezrobocia w województwie podkarpackim	9,1%	8,6%	8,6%
stopa bezrobocia w kraju	5,4%	5,5%	5,1%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sanoku oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2022 - 2024 powiat sanocki charakteryzował się niższą, w stosunku do województwa podkarpackiego, natomiast wyższą w stosunku do kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia ulegał wahaniom w trakcie rozpatrywanego okresu.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOMAŃCZA

3.1. Charakterystyka wsparcia rodzin z terenu Gminy Komańcza

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Komańcza realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy. Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka, zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a także wspieranie rodzin wychowujących dzieci poprzez finansowe wsparcie na pokrycie potrzeb związanych z ich wychowaniem. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na świadczenia z pomocy społecznej w gminie w latach 2022 - 2024 przeznaczył środki finansowe, które przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2022 - 2024

wielkość wydatków (w zł)	2022	2023	2024
ogółem	861 213,48	703 971,70	1 129 186,55
w tym na świadczenia z pomocy społecznej	505 174,70	656 814,36	908 974,21
na zadania własne gminy	502 568,20	653 686,56	905 601,41
na zadania zlecone gminie	2 606,50	3 127,80	3 372,80

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Poniżej w tabeli zamieszczono dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2022 - 2024.

Tabela 9. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym przyznano decyzją	115	102	86

świadczenie			
liczba rodzin	60	60	59
liczba osób w rodzinach	190	180	151
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	4,36%	4,25%	3,50%

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2022 - 2024 zmniejszała się z roku na rok. Analogicznie malał udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej odbiorców pomocy społecznej w 2024 r.

Tabela 10. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2024 r.

wiek odbiorców	liczba osób
0-17 lat	0
18-25 lat	0
26-35 lat	11
36-45 lat	17
46-55 lat	12
56-65 lat	18
66 lat i więcej	14
razem	72

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2024 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w wieku 56-65 lat.

Tabela 11. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022 - 2024

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ubóstwo	20	27	32	42	61	74
bezdomność	0	0	1	0	0	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	16	17	13	84	90	66
bezrobocie	21	19	17	70	61	52
niepełnosprawność	12	21	19	16	36	28
długotrwała lub ciężka choroba	9	10	7	10	17	11
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	19	13	76	75	44
w tym rodziny niepełne	6	7	9	18	21	28
w tym rodziny wielodzietne	3	3	4	16	14	19
przemoc w rodzinie	3	1	1	10	3	3
alkoholizm	1	2	1	1	2	1
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było ubóstwo. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem Ośrodka z tego powodu zwiększała się z roku na rok. Kolejną przyczyną udzielania pomocy było bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS-u z tego powodu ulegała zmniejszeniu. Następnymi pod względem liczby przyznanych świadczeń powodami wsparcia udzielanego mieszkańcom były niepełnosprawność i potrzeba ochrony macierzyństwa. W obydwu przypadkach liczba rodzin ulegała wahaniom. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom

gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były także: wahająca się pod względem liczby rodzin długotrwała lub ciężka choroba oraz malejąca pod względem liczby rodzin bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2022 - 2024 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 12. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2022 - 2024

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
pieniężna	37	31	31	35	31	31	73	53	49
rzeczowa	79	71	56	35	34	27	159	152	115
praca socjalna	X	X	X	8	30	34	19	60	45
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
usługi opiekuńcze	4	7	6	4	7	6	5	7	6
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	10	16	15	10	16	15	10	17	15

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 najważniejszą formę wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy stanowiła pomoc rzeczowa. Liczba osób w rodzinach, którym udzielono tego typu wsparcia, systematycznie malała (z 159 osób w rodzinach w 2022 r. do 115 osób w rodzinach w 2024 r.). Pomoc ta była świadczona głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków dla dzieci

w szkole. Ważną formą wsparcia udzielonego mieszkańcom była pomoc finansowa, świadczona głównie w postaci zasiłków. Liczba osób w rodzinach, którym udzielono tego typu wsparcia, wyraźnie zmniejszała się (najwięcej w 2022 r. – 73 osoby w rodzinach). Znaczącą formę wsparcia beneficjentów stanowiła praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Liczba osób w rodzinach, które skorzystały z tej formy wsparcia wahała się z tendencją wzrostową z roku na rok (19 osób w rodzinach w 2022 r., 60 osób w rodzinach w 2023 r., do 45 osób w rodzinach w 2024 r.). Kolejną formą przyznanej pomocy były usługi opiekuńcze. Wsparcie z tego powodu ulegało wahaniom w trakcie analizowanego okresu. Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych z tytułu pobytu mieszkańców gminy w DPS-ach przedstawia tabela 13.

Tabela 13. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	2	8	1
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	10	16	15

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej wyraźnie wzrasta z roku na roku, w 2023 r. liczba osób przebywających w DPS wynosiła 16 osób w porównaniu w roku 2022 gdzie przebywało 10 osób. To zestawienie pokazuje jak częstym i rosnącym problemem w gminie jest starość i potrzeba wsparcia instytucjonalnego.

Z pomocy w postaci ciepłego posiłku dla dzieci w szkole lub pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności dla dorosłych przyznawanego w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2019 - 2023 skorzystało w 2022 r. 79 dzieci i 1 osoba dorosła, w 2023 roku 71 dzieci i 2 osoby dorosłe natomiast z pomocy w postaci posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

na lata 2024 - 2028 skorzystało w 2024 r. 56 dzieci i 13 osób dorosłych.

Ponadto GOPS w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027 – Podprogram 2024 wydawał skierowania uprawniające do pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. W 2024 r. ze wsparcia w postaci paczek żywnościowych skorzystało 182 osoby z 64 rodzin.

GOPS w Komańczy udzielał również pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, co stanowi zadanie własne gminy, na realizację, którego otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Zestawienie udzielonych świadczeń prezentuje tabela 14.

Tabela 14. Wartość stypendiów i zasiłków szkolnych przyznanych w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
wartość przyznanych stypendiów szkolnych (w zł)	9798,79	10664,00	8680,00
liczba osób, którym decyzją przyznano stypendia szkolne	8	10	6
wartość przyznanych zasiłków szkolnych (w zł)	0	0	0
liczba osób, którym decyzją przyznano zasiłki szkolne	0	0	0

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

GOPS w Komańczy w ramach porozumienia z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie zajmował się organizacją wypoczynku letniego w 2022 roku dla 2 dzieci, w 2023 dla 5 dzieci, a w 2024 roku dla 3 dzieci pochodzących z rodzin o niskich dochodach.

W ramach **ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych rodzinom z terenu gminy Komańcza** przyznawano i wypłacano **świadczenia rodzinne**. Poniższe tabele prezentują informacje o wartości, rodzajach i liczbie świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022 - 2024.

Tabela 15. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 771 489,00	1 991 261,00	2 193 296,00

liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	237	222	185
--	-----	-----	-----

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Tabela 16. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022 - 2024

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2022	2023	2024
zasilek rodzinny	1 959	1 440	1 037
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	3	3	3
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	43	8	0
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	48	12	20
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	71	60	33
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	132	88	64
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	276	218	191
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	471	361	266
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	10	19	7
zasiłek pielęgnacyjny	1 122	1 117	1 083
świadczenie pielęgnacyjne	463	532	542
specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0
zasiłek dla opiekuna	0	0	0
świadczenie rodzicielskie	80	32	14
razem	4 678	3 890	3 260

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych

mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, jak również zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne. Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy były również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dane te ukazuje tabela 17.

Tabela 17. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	13	13	13
liczba przyznanych świadczeń	224	250	243
wartość wydatków na świadczenia (zł)	104 100,00	108 307,78	109 764,49

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej otrzymać wsparcie w postaci asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, 1222 i 1248);
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 oraz z 2024 r. poz. 1572);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

GOPS w Komańczy zatrudnia jednego asystenta rodziny, który realizował działania na rzecz wspierania rodziny w ramach zadaniowego czasu pracy, w miejscu zamieszkania rodziny lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę i w ostatnich latach obejmował swoim wsparciem określoną liczbę rodzin, co przedstawia tabela 18.

Tabela 18. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
ogólna liczba rodzin objętych wsparciem	1	4	5
liczba dzieci w rodzinach	2	6	8

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 Gmina Komańcza partycypowała, jako gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka w kosztach utrzymania dziecka w pieczy zastępczej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność, była w omawianych latach na podobnym poziomie, a dokładne dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 19. Piecza zastępcza w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	4	5	5
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej (w zł)	10 164,46	17 125,74	18 264,87 zł

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) rodziny mogą uzyskać jednorazowe świadczenie przysługujące z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości 4000 zł, o które może ubiegać się matka lub ojciec dziecka, opiekun prawny dziecka albo opiekun faktyczny. W latach 2022 – 2024 w 2023 roku przyznano to świadczenie jednej rodzinie w wysokości 4000,00 zł. W tym okresie również nie funkcjonowały rodziny wspierające, których zadaniem jest współpraca z rodzinami przeżywającymi trudności w zakresie opieki i wychowywania dzieci, co spowodowane jest brakiem zainteresowania podjęcia się tej roli.

W latach 2022 - 2024 r. wydano w gminie w sumie 250 Kart Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny (ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny – (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512) przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają lub mieli łącznie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania Karty przysługuje odpowiednio dziecku:

w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba wydanych kart	103	111	36

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komańczy.

3.2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych świadczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Komańcza w latach 2022 - 2024.

Tabela 21. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy.

Tabela 22. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2022 - 2024

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2022	2023	2024
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	55 371,09	112 176,70	61 354,53
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów	2 063,68	2 168,29	1 239,50

narkomanii			
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
razem	57 434,77	114 344,99	62 594,03

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 środki przeznaczane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy wahały się z roku na rok, przy czym w 2023 r. nastąpił wyraźny wzrost tych środków. W analizowanym okresie nie przeznaczano odrębnych środków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 23. Działalność GKRPA w latach 2022 - 2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	48	37	23
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	9	8	3

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy.

W latach 2022 - 2024 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu systematycznie malała (z 48 osób w 2022 r. do 23 osób w 2024 r.). W analizowanym okresie Komisja występowała z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 9 osób w 2022 r., osób w 2023 r. i wobec 3 osób w 2024 r.

Jednym z działań w zakresie profilaktyki w 2024 r. było prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. GKRPA finansowała projekty związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

szkolnej oraz programy i działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne poruszające problemy wynikające z uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe, rekreacyjne. Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych świadczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Komańcza w latach 2022 - 2024.

3.3. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Komańczy

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie pełni Zespół Interdyscyplinarny w Komańczy. Celem jego działania jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli GOPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Procedurę kończy się po zrealizowaniu opracowanego przez grupę diagnostyczno - pomocową indywidualnego planu pomocy dla rodziny lub po ustaniu przemocy domowej oraz w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W 2024 r. wszczętych zostało 4 procedury „Niebieskiej Karty” (w tym 3 zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych GOPS w Komańczy, 1 przez placówkę oświatową). W związku z podjętymi działaniami przez członków grupy diagnostyczno - pomocowej zakończono procedurę w 2 rodzinach. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022 - 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022 - 2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	8	7	7
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	6
liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych	23	15	25

liczba złożonych „Niebieskich Kart”	5	3	4
w tym sporządzone przez Policję	4	2	0
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	1	1	3
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	5	3	2

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Komańczy

3.4. Zasoby instytucjonalne

W gminie Komańcza funkcjonują różnorodne podmioty działające w obszarze wspierania rodziny, które stanowią swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie instytucjonalnego wsparcia dla rodzin. Dane szczegółowe tych podmiotów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny mające siedziby na terenie Gminy Komańcza

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji/podmiotu	Adres	Charakterystyka prowadzonych działań
1.	Urząd Gminy Komańcza	Komańcza 166, 38-543 Komańcza	Realizacja zadań z zakresu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w drodze świadczenia powszechnie dostępnych usług.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy	Komańcza 166, 38-543 Komańcza	Szereg działań podejmowanych w celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, m.in. poprzez świadczenie pracy socjalnej, świadczenia pieniężne, niepieniężne, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Komańcza 166, 38-543 Komańcza	Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem

	w Komańczy		problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.
4.	Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Komańczy: Gminny Ośrodek Zdrowia w Komańczy, Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rzepedzi	Komańcza 161, 38-543 Komańcza	Udzielanie usług zdrowotnych obejmujących: podstawową opiekę zdrowotną, opiekę położniczo-ginekologiczną, otolaryngologiczną, opiekę pielęgniarki i położnej, rehabilitację, pielęgniarską opiekę długoterminową.
		Osiedle A 19, 38-542 Rzepedź	
5.	Posterunek Policji w Komańczy	Komańcza 127, 38-543 Komańcza	Realizowanie działalności interwencyjnej i prewencyjnej.
6.	Zespół Interdyscyplinarny w Komańczy	Komańcza 166, 38-543 Komańcza	Podejmowanie działań zapewniających kompleksową i skoordynowaną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową, a także skuteczne przeciwdziałanie temu zjawisku na poziomie lokalnym.
7.	Szkoła Podstawowa w Komańczy im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego	Komańcza 249, 38-543 Komańcza	Działalność edukacyjna i wychowawcza na rzecz dzieci i młodzieży.
8.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Komańczy		
9.	Szkoła Podstawowa w Rzepedzi	Osiedle A 30, 38-542 Rzepedź	Działalność edukacyjna i wychowawcza na rzecz dzieci i młodzieży.
10.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Rzepedzi	Osiedle A 22a, 38-542 Rzepedź	

11.	Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich im. Św. Brata Alberta Chmielowskiego w Wisłoku Wielkim	Wisłok Wielki 26a, 38-543 Komańcza	Działalność edukacyjna i wychowawcza na rzecz dzieci i młodzieży.
12.	Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Wisłoku Wielkim		
13.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Łupkowie	Nowy Łupków, 38-543 Komańcza	Działalność edukacyjna i wychowawcza na rzecz dzieci i młodzieży.
14.	Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Nowym Łupkowie		
15.	Gminny Ośrodek Kultury w Komańczy	Komańcza 87 38-543 Komańcza	Zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie kultury, w szczególności poprzez inicjowanie, programowanie i prowadzenie działalności kulturalnej, organizowanie imprez oświatowych, artystycznych, rozrywkowych i rekreacyjnych oraz kultywowanie tradycji.
16.	Ośrodek Kultury w Rzepedzi	Osiedle A 19a, 38-542 Rzepedź	
17.	Ośrodek Kultury w Szczawnem	Szczawne 32, 38-542 Rzepedź	
18.	Biblioteka Publiczna im. Jerzego Harasymowicza w Komańczy	Komańcza 87 38-543 Komańcza	Zapewnianie obsługi bibliotecznej, działalność na rzecz rozwijania i zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych, edukacyjnych społeczności lokalnej.
19.	Biblioteka Publiczna w Rzepedzi	Osiedle A 19a, 38-542 Rzepedź	
20.	Biblioteka Publiczna w Szczawnem	Szczawne 32, 38-542 Rzepedź	

Źródło: opracowanie własne

Rodziny zamieszkując na terenie gminy Komańcza, mają również możliwość skorzystania z wsparcia instytucji znajdujących się poza terenem gminy. Zestawienie poszczególnych instytucji przedstawia tabela 26.

Tabela 26. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny mające siedziby poza terenem Gminy Komańcza

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji/podmiotu	Adres	Charakterystyka prowadzonych działań
1.	<p align="center">Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku</p>	<p align="center">ul. Szopena 5, 38-500 Sanok</p>	<p>Realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>
2.	<p align="center">Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sanoku</p>	<p align="center">ul. Szopena 5, 38-500 Sanok</p>	<p>Poradnia udziela dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunków kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem.</p>
3.	<p align="center">Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „SOS” w Lesku</p>	<p align="center">al. Jana Pawła II 18, 38-600 Lesko</p>	<p>Zapewnienie schronienia osobie doświadczającej przemocy z terenu powiatu sanockiego oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej.</p>
4.	<p align="center">Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sanoku, Poradnia Leczenia Uzależnień w Sanoku</p>	<p align="center">ul. Lipińskiego 10, 38-500 Sanok</p>	<p align="center">Terapia uzależnień</p>

5.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sanoku	ul. Konarskiego 10 38-500 Sanok	Placówka zapewnia wszechstronne wspieranie rozwoju oraz przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6.	Dom Dziecka im. św. Józefa w Sanoku	ul. Sadowa 2 38-500 Sanok	Placówka opiekuńczo-wychowawcza, zapewniająca dzieciom, które z różnych powodów nie mogą żyć w swoich rodzinach, opiekę, wychowanie i wsparcie.
7.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sanoku	ul. Szopena 5, 38-500 Sanok	Zajmuje się m. in. wydawaniem orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, wydawaniem legitymacji osoby niepełnosprawnej.
8.	Sąd Rejonowy w Sanoku	ul. Kościuszki 5, 38-500 Sano	Zajmuje się rozpatrywaniem spraw, obejmuje I Wydział Cywilny, II Wydział Karny, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, IV Wydział Pracy, V Wydział Ksiąg Wieczystych.
9.	Prokuratura Rejonowa w Sanoku	ul. Kościuszki 45, 38-500 Sanok	Zajmuje się kierowaniem i kontrolowaniem śledztw oraz dochodzeń w sprawach karnych.
10.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych oraz rodzinnych i nieletnich	ul. Kościuszki 5, 38-500 Sanok	Realizuje zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich.

11.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Wolicy	Wolica 9, 38-505 Bukowsko	Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami.
12.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz	ul. Fabryczna 8, 38-540 Zagórz	Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne

3.5. Analiza SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, a także określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie pracy z dziećmi i młodzieżą przez pedagogów szkolnych – prowadzenie pracy socjalnej z mieszkańcami – systematyczne podnoszenie kompetencji zawodowych przez specjalistów realizujących działania na rzecz wspierania rodziny – zatrudnienie asystenta rodziny – funkcjonowanie rodzin zastępczych na terenie gminy – ścisła współpraca z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczające zaangażowanie oraz brak współpracy ze strony rodzin – utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów na terenie gminy – brak dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 – brak osób chętnych do pełnienia funkcji rodzin wspierających – brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – trudności komunikacyjne, znacznie ograniczony liczba środków transportu publicznego – brak specjalistów do pracy z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy domowej bądź uzależnień,

<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć kulturalno-rekreacyjnych i sportowych dla dzieci i młodzieży - zapewnianie mieszkania socjalnego z pierwszeństwem dostępu dla ofiar przemocy w rodzinie - zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej - dostęp do placówek oświatowych na terenie - rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci w placówkach oświatowych - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - funkcjonowanie ośrodków zdrowia - dostęp do punktu aptecznego - organizowanie przedsięwzięć kulturalnych, rozrywkowych i sportowo – rekreacyjnych dla mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - utrudniony dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niewzrastająca liczba rodzin niewydolnych wychowawczo - niezwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie zagrożeń w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin - Trudności z wczesnym zdiagnozowaniem rodzin

<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej ze strony Ośrodka - zmieniające się przepisy prawa umożliwiające odizolowanie ofiary od sprawcy przemocy - promowanie idei rodzin wspierających - dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami 	<p>przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca motywacja rodzin do zgłoszenia się w celu skorzystania ze wsparcia - niedostatek działań zapobiegających niewydolności rodzin - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych - niska świadomość rodziców nt. problemów dzieci i zaniedbania emocjonalne - wypalenie zawodowe wśród kadry działającej na rzecz pomocy rodzinie
---	--

3.6. Adresaci Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin zamieszkujących na terenie gminy Komańcza, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wymagających z różnych powodów wsparcia instytucjonalnego.

Program kierowany jest w szczególności do rodziny niepełnych, wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny zagrożonych ubóstwem, dotkniętych przemocą domową, problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy innych używek, jak również rodzin, w których rodzicom została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

4. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KOMAŃCZA NA LATA 2025 – 2027

4.1. Cel strategiczny Programu

Celem strategicznym Programu Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025-2027 jest:

Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem

społecznym lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

4.2. Cel operacyjny i działania Programu

Cel strategiczny będzie realizowany poprzez realizację 4 celów operacyjnych:

Cel operacyjny 1.	Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny.
Cel operacyjny 2.	Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży z rodzin z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji.
Cel operacyjny 3.	Przeciwdziałanie marginalizacji i niekorzystnym zjawiskom zagrażającym prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin.
Cel operacyjny 4.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny, w tym bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego.

Cele operacyjne i działania Programu:

CEL OPERACYJNY 1.: PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ WSPIERANIA RODZINY.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie i analiza sytuacji i potrzeb rodzin zagrożonych kryzysem zamieszkujących w gminie	2025-2027	UG w Komańczy GOPS w Komańczy GKRPA w Komańczy ZI w Komańczy SPZPOZ w Komańczy SP w Komańczy SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim NGOs z terenu gminy Komańcza	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy - liczba dzieci korzystających z pomocy - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba rodzin z dziećmi objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie instytucjonalnego wsparcia rodzinom przezywającym trudności - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji życiowej rodzin

<p>Motywowanie do aktywizacji zawodowej członków rodzin dotkniętych bezrobociem, udziału w stażach, szkoleniach itp.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UG w Komańczy GOPS w Komańczy PUP w Sanoku NGOs z terenu gminy Komańcza</p>	<p>w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci w rodzinach objętych działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 	
<p>Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UG w Komańczy GOPS w Komańczy</p>	<p>liczba osób bezrobotnych w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób długotrwale bezrobotnych - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia - liczba osób, które podjęły zatrudnienie <p>liczba asystentów rodziny</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny 	<p>zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa sytuacji bytowej i finansowej rodzin <p>poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych</p>

<p>Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UG w Komańczy GOPS w Komańczy SPZPOZ w Komańczy</p>	<p>- liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny</p> <p>- liczba kobiet w ciąży objętych wsparciem asystenta rodziny</p> <p>- liczba wypłaconych świadczeń „Za życiem”</p>	<p>- zapewnienie wsparcia kobietom w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych</p>
<p>Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr działających na rzecz rodzin</p>	<p>2025-2027</p>	<p>GOPS w Komańczy GKRPA w Komańczy ZI w Komańczy PCPR w Sanoku</p>	<p>- liczba i rodzaj odbytych szkoleń</p> <p>- liczba pracowników, uczestniczących w szkoleniach</p>	<p>- wzrost kompetencji osób realizujących działania na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności</p> <p>- podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy</p>

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN Z TRUDNOŚCIAMI W WYPEŁNIANIU SWOICH FUNKCJI.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę dla dzieci do lat 3 oraz utrzymanie dostępu do opieki przedszkolnej	2025-2027	UG w Komańczy SP w Komańczy SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci do lat 3 objętych opieką	- poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego)	2025-2027	UG w Komańczy GOPS w Komańczy PCPR w Sanoku PPP w Sanoku	- liczba dzieci korzystających z poradnictwa specjalistycznego - liczba korzystających z poradnictwa specjalistycznego	- poprawa funkcjonowania rodzin zapewnienie wsparcia dzieciom, młodzieży i rodzicom
Zapewnienie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego oraz organizowanie spotkań profilaktyczno	2025-2027	SP w Komańczy SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim PP w Komańczy	- liczba dzieci korzystających ze poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego	- zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rodzicom

<p>- wychowawczych i edukacyjnych świadczonych na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodziców</p>			<ul style="list-style-type: none"> - liczba korzystających z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego - liczba zorganizowanych spotkań 	
<p>Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia</p>	<p>2025-2027</p>	<p>UG w Komańczy SP w Komańczy SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży - wsparcie osób z niepełnosprawnościami

CEL OPERACYJNY 3: PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI ORAZ NIEKORZYSTNYM ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYCH PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU RODZINY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych	2025-2027	UG w Komańczy GOK w Komańczy SP w Komańczy SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim NGOs z terenu gminy Komańcza	<ul style="list-style-type: none"> - liczba imprez - rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny - integrowanie społeczności lokalnej - wzmocnienie więzi rodzinnych
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej jak i zapobieganie	2025-2027	ZI w Komańczy GOPS w Komańczy GKRPA w Komańczy SPZPOZ w Komańczy PP w Komańczy SP w Komańczy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba grup diagnostyczno-pomocowych - liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin

<p>jej skutkom</p>	<p>SP w Rzepedzi PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wisłoku Wielkim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zakończonych procedur - liczba ofiar przemocy domowej, w tym dzieci - liczba sprawców przemocy domowej - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy finansowej - powodu przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie problemu przemocy domowej - przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej - udzielanie rzetelnego wsparcia
<p>Obejmowanie wsparciem rodzin z problemem uzależnień oraz podejmowanie przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat uzależnień</p>	<p>2025-2027</p> <p>UG w Komańczy GKRPA w Komańczy GOPS w Komańczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków o leczenie odwykowe - liczba osób skierowanych na leczenie - liczba i rodzaj przedsięwzięć - liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 4.: ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB DZIECKA I RODZINY, W TYM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w tym rodzin niepełnych i wielodzietnych	2025-2027	UG w Komańczy GOPS w Komańczy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, - liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego, - liczba rodzin korzystających ze stypendiów i zasiłków szkolnych, - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia i komfortu rodzin - poprawa sytuacji materialnej

Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej	2025-2027	UG w Komańczy GOPS w Komańczy PCPR w Sanoku	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	- współpraca z PCPR - zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków życia i właściwej opieki
Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy	2025-2027	SPZPOZ w Komańczy	- liczba i rodzaj zorganizowanych badań	- możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców - większy dostęp do badań specjalistycznych
Utrzymanie i dalszy rozwój współpracy z innymi instytucjami, działającymi na rzecz rodzin	2025-2027	UG w Komańczy GOPS w Komańczy GKRPA w Komańczy PP w Komańczy SP w Komańczy SP w Rzepedzi	- rodzaj i liczba podjętych działań	- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń

		PSP w Nowym Łupkowie PSP w Wiśtoku Wielkim PCPR w Sanoku PPP w Sanoku PR w Sanoku SR w Sanoku		- poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców - większy wachlarz form wsparcia dla mieszkańców
LEGENDA				
UG - Urząd Gminy			PP – Posterunek Policji	
GOPS - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej			PUP - Powiatowy Urząd Pracy	
GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
GOK - Gminny Ośrodek Kultury			PPP - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
ZI - Zespół Interdyscyplinarny			PR – Prokuratura Rejonowa	
SP – Szkoła Podstawowa			SR – Sąd Rejonowy	
PSP – Publiczna Szkoła Podstawowa			NGOs – organizacje pozarządowe	

5. REALIZACJA PROGRAMU

5.1. Finansowanie Programu

Źródło finansowania zadań Programu Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025 - 2027 stanowią, w szczególności środki z budżetu państwa, środki własne z budżetu gminy oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

5.2. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Komańcza na lata 2025 - 2027 są instytucje i podmioty funkcjonujące na terenie gminy, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny, w szczególności rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a mianowicie: Urząd Gminy Komańcza, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Komańczy, Zespół Interdyscyplinarny w Komańczy, Gminy Ośrodek Kultury w Komańczy, Posterunek Policji w Komańczy, Samodzielny Publiczny Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Komańczy, placówki oświatowe, placówki kultury.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Prokuratura, Sąd, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej ośrodki leczenia uzależnień, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, Policja, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe.

5.3. Monitoring i ewaluacja Programu

Przedmiotem ewaluacji Programu będzie ocena skuteczności realizowanych zadań dokonana w oparciu o analizę wartości osiągniętych wskaźników ich realizacji. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, zaplanowanie dalszych działań oraz ewentualnego doskonalenie działań dotychczas realizowanych. Realizatorzy zadań, wskazani w niniejszym Programie, zobowiązani są do przekazywania informacji i danych, niezbędnych do opracowania rocznych sprawozdań z realizacji Programu, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Komańczy, jako instytucji koordynującej realizację Programu.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Komańczy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza
Jarosław Dołżycki

6. SPIS TABEL:

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2022-2024	5
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2022-2024	6
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2022-2024.....	6
Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2022-2024.....	6
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2022-2024	7
Tabela 6. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2022-2024	8
Tabela 7. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2022-2024.....	8
Tabela 8. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2022-2024.....	9
Tabela 9. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024	9
Tabela 10. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2024 r.	10
Tabela 11. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024.....	10
Tabela 12. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2022-2024.....	12
Tabela 13. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2022-2024	13
Tabela 14. Wartość stypendiów i zasiłków szkolnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024.....	14
Tabela 15. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024.....	14
Tabela 16. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2022-2024.....	14
Tabela 17. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2022-2024	16
Tabela 18. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2022-2024.....	17
Tabela 19. Piecza zastępcza w gminie w latach 2022-2024.....	18
Tabela 20. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2022-2024	18
Tabela 21. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2022-2024	19
Tabela 22. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2022-2024	19
Tabela 23. Działalność GKRPA w latach 2022-2024 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	20

Tabela 24. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024.....	21
Tabela 25. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny mające siedziby na terenie Gminy Komańcza	22
Tabela 26. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny mające siedziby poza terenem Gminy Komańcza	24

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza

Jarosław Dołżycki